

og som det var, efter at den nævnte Lov var udfkommen. Jeg kan maaskee være enig med ham i, at dette kunde være det Rigtige; thi jeg kan i det Hele taget ikke indsee, at der er nogen paatrængende Nødvendighed tilstede for at omordne det Forhold, som er Gjenstand for Lovforslaget. Det er et Forhold, som har bestaaet i en lang Række af Aar uden Forulempelse for Noget, og uden at være til Skade for det Almindelige, ligesom uden at gjøre mindste Uret mod Kobbersmedene; thi disse, som have nedsat sig under de Lovgivningsforhold, hvilke Regjeringsudkastet vil indskrænke, maae jo iforveien have kunnet afsøge dem, og saafremt de virkelig for Tiden leve under trykkelige Omstændigheder, er det ikke paa Grund af disse Forhold, men paa Grund af, at denne Næringsvei — hvad der ogsaa kan træffe enhver anden — overhovedet maa være bleven overfyldt, og en Ophævelse af Kobberværkernes Ret til Hussering vil i Virkeligheden ikke kunne hjælpe dem det Mindste. Det forekommer mig forøvrigt, at naar man besuget vil gjøre Noget, maa man gaae den Vei, som er foreslaaet af Udvalgets Fleertal. Den høitærede Minister sagde: Hvorfor skal der være saadanne ganske særlige Forhold? Hvorfor skal man saaledes give Folk Lov til at gaae omkring og sælge Kobbertøi? Man giver dem dog ikke Lov til at sælge Kaffe o. s. v. Dertil skal jeg bemærke, at det Argument, som saaledes ogsaa han støttede sig paa, at Fleertallets Forslag nemlig skalde stride mod Principet, der er nedlagt i Loven af 29de December 1857, at dette Raisonnement kunde være fuldkommen rigtigt; saafremt der var Tale om at gjøre en Husseringsret for Kobberværkerne gjældende, der hidtil ikke har bestaaet; men her er Tale om Forhold, som have bestaaet i en Række af omtrent 100 Aar, og jeg kan ikke indrømme, at man imod denne Kjendsgjerning kan finde tilstrækkelig Støtte i saadanne reent theoretiske Bemærkninger om, at det er stridende mod det almindelige Princip. Det Bestaaende har en Ret og bør kun forandres, saafremt bestemte Grunde tale imod det, saafremt det kan paa vises, at det skader det Almindelige eller forvretter den Enkelte; men man forandrer det ikke paa Grund af aldeles theoretiske Betragt-

ninger, eller paa Grund af et almindeligt Princip, som, uanset den her omhandlede Undtagelse, samtidig har været holdt i Kraft med Hensyn til lignende Forhold, uden at man derfor her har anseet det nødvendigt at stryge Undtagelsen. Det er fremdeles blevet indtalt af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (F. M. Hansen), at han haabede, at Landmændene her i Salen vilde stemme imod Forslaget, og at han haabede, at de ikke vilde tage Hensyn til, om det end var et Forhold, der maaskee var til Gavn for dem, og han tilføiede endnu, at Landmændene dog ikke ere Staten. Nei, Landmændene ere ikke Staten, men Kobbersmedene ere jo heller ikke Staten, og ad den Bevisførelsesvei komme vi ikke videre. Det forekommer mig derimod indlysende, at de Æneste, der maaskee kunde antages at ville have Gavn af den i Lovforslaget foreslaaede Indskrænkning, ere Kobbersmedene; og at i Modsætning til dem ganske sikkert alle Forbrugerne — der ikke alene ere Landmænd — ville have Skade af, at Concurrencen nedtrykkes og Leiligheden til at indkjøbe deres Kobbertøi gjøres vanskeligere, end den for Dieblisset er. — Jeg troer saaledes, at der uden Tvivl kunde være Endeel, der talte for, at man slet ikke gjorde Noget ved de bestaaende Forhold; men vil man gjøre Noget, skal man gaae den Vei, som er foreslaaet af Udvalgets Fleertal. Jeg skal endnu med Hensyn til det, som er bleven anført om Lovens almindelige Princip, bemærke, at man derimod kan opstille den Udvikling, som den samme Lovgivning i det Hele taget har haft i den senere Tid. I 1845 lettede man for Landboerne Affættningen af deres Frembringelser, senere har man paa forskjellige Maader gjennem Lovgivningsarbejder søgt at lette dem Indkjøbet af deres Forbrugsartikler; vi have Høkerloven og Løven af 29de December 1857 om Næringsfriheden, og nu vilde det dog være ganske mærkeligt, om man i Modsætning til den friere Retning, som Lovgivningen i den senere Tid har taget, vilde gjøre et Tilbagestridt i Form af en Indskrænkning. Det vilde, saa forekommer det mig, stride mod det almindelige Princip, som gaaer igjennem den Lovudvikling, som med Hensyn til Nærings-